

Krajoznawca Kujawsko - Pomorski

Informator Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego

Bydgoszcz

Chełmno

Grudziądz

Inowrocław

Kruszwica

Świecie

Toruń

Włocławek

Żnin

nr 16 / 2010

luty 2010

Rok V

Krajowa Narada Aktywu Krajoznawczego KNAK Warszawa 2010

W dniu 16 stycznia 2010 roku w sali konferencyjnej Zarządu Głównego PTTK przy ulicy Senatorskiej 11 w Warszawie Komisja Krajoznawcza Zarządu Głównego PTTK zorganizowała Krajową Naradę Aktywu Krajoznawczego XVII Kadencji.

Komisja Krajoznawcza ZG PTTK wysłała zaproszenia do oddziałowych komisji krajoznawczych oraz do Regionalnych Kolegiów Instruktorów Krajoznawstwa. Do udziału w XVII KNAK-u zostało zgłoszonych 69 osób reprezentujących 58 oddziałów PTTK z terenu całej Polski. W obradach wzięli również udział przedstawiciele władz naczelnych PTTK z Andrzejem Gordonem - Sekretarzem Generalnym na czele, członkowie ustępującej Komisji Krajoznawczej oraz inni zaproszeni goście. Nasze - kujawsko-pomorskie - województwo reprezentowane było **j e d y n i e** przez pięć osób. Byli to przedstawiciele Oddziałowych Komisji Krajoznawczych reprezentujący Oddział Miejski PTTK im. Mariana Sydowa z Torunia (Henryk Miłoszewski), Oddziału PTTK im. ks. ppłk. dr. Władysława Łęgi z Grudziądza (Henryk Pasik), Kujawski Oddział PTTK z Włocławka (Krzysztof Cieczkiewicz), Oddział PTTK przy Klubie POW z Bydgoszczy (Henryk Wick) oraz przewodniczący Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko-Pomorskiego Krzysztof Czerepowicki. W związku z tym nasuwa się pytanie - a gdzie swoich przedstawicieli miały inne Oddziały ?

Obrady KNAK-u prowadził nasz kolega członek Zarządu Głównego PTTK - Henryk Miłoszewski, a Krzysztof Czerepowicki wraz z Haliną Kaftan z Opoczna i Mieczysławem Żochowskim z Warszawy zostali powołani w skład Komisji Uchwał i Wniosków.

Naradę otworzył Krzysztof R. Mazurski, dotychczasowy przewodniczący Komisji Krajoznawczej ZG PTTK, osoba znana szerokiemu gronu krajoznawców, wybitny krajoznawca, wieloletni członek Komisji. Ustępujący przewodniczący zapoznał zebranych ze sprawozdaniem z działalności Komisji Krajoznawczej ZG PTTK w XVI Kadencji za lata 2005 - 2009. W swoim sprawozdaniu zamieścił m.in. akapit poświęcony nam - krajoznawcom z województwa kujawsko-pomorskiego. Cytuję: „*Na wyróżnienie zasługuje RKIK woj. kujawsko-pomorskiego, kierowane przez Krzysztofa Czerepowickiego. Skrupulatnie prowadzi ono rejestr instruktorów i wydaje biuletyn informacyjny „Krajoznawca Kujawsko-Pomorski” w wersji elektronicznej, zawierający najnowsze informacje o działalności. To wzór godny polecenia innym zespołom*” Koniec cytatu. Nie ukrywam, że mam osobistą satysfakcję z takiej oceny. W podsumowaniu przewodniczący KK ZG PTTK za najważniejsze osiągnięcia minionej kadencji uznał:

1. doprowadzenie do realizacji programu komputeryzacji Regionalnych Pracowni Krajoznawczych (RPK) i digitalizacji katalogów pracowni celem udostępnienia przez Internet;
2. sprawne przeprowadzenie czterech Centralnych Zlotów Krajoznawców;
3. udane programowo Forum Instruktorów Krajoznawstwa w Poznaniu;
4. sprawne działanie Krajowego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa;

5. realny nadzór i współpraca z RPK;
6. przeprowadzenie na zasadzie współpracy czterech Ogólnopolskich Przeglądów Książki Krajoznawczej i Turystycznej;
7. stały rozwój strony internetowej Komisji (<http://kkraj.pttk.pl>).

W swoim wystąpieniu złożył on podziękowania dla członków ustępującej Komisji za dotychczasową pracę oraz za to czego dokonali w mijającej właśnie kadencji. Podziękował też wszystkim stałym współpracownikom oraz osobom wspierającym pracę Komisji. Szczególne słowa podziękowania skierował do Grażyny Orłowskiej-Rybickiej, która ze strony Biura Zarządu Głównego PTTK roztaczała opiekę nad Komisją Krajoznawczą.

Po koniec sprawozdania Krzysztof R. Mazurski złożył oświadczenie o swojej rezygnacji z kandydowania na następną kadencję, czym zaskoczył zdecydowaną większość osób zgromadzonych na sali.

Jak to zwykle bywa przy takiej okazji wśród uczestników KNAK-u rozgorzała gorąca dyskusja. Poruszane były wszelkiego rodzaju kwestie i problemy nurtujące nasze środowisko. Od bardzo prozaicznych po programowe. W tym czasie Komisja Uchwał i Wniosków miała wiele pracy.

Biorąc pod uwagę wszystkie dokonania Komisji Krajoznawczej ZG PTTK XVI kadencji, Krajowa Narada Aktywu Krajoznawczego udzieliła jej członkom absolutorium.

Jako, że KNAK, to również wybory nowych władz - zaczęto podawać kandydatury do nowego składu Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. Tym razem zgłoszeń było siedemnaście, w tym cztery panie. Wśród nich znalazło się również nazwisko Krzysztofa Czerepowickiego. Do wyłonienia pełnego - dziewięcioosobowego - składu Komisji potrzebne były, aż trzy tury głosowania. W pierwszej turze wybrano siedem osób, pierwsza „dogrywka” nie pozwoliła na wyłonienie kandydatów na wakujące miejsca. I dopiero trzecia tura głosowania dała pełną odpowiedź na pytanie - kto został członkiem Komisji Krajoznawczej ZG PTTK XVII kadencji.

W wyniku ukonstytuowania się w XVII kadencji Komisja Krajoznawcza będzie działała w następującym składzie:

- przewodniczący	- Józef PARTYKA (Ojców)
- wiceprzewodnicząca	- Małgorzata PAWŁOWSKA (Suwałki)
- sekretarz	- Mirosława WOJCIECHOWSKA (Warszawa)
- członkowie	- Szymon BIJAK (Warszawa)
	- Maciej MAŚLIŃSKI (Ostrów Wlkp.)
	- Henryk PACIEJ (Opole)
	- Krzysztof TECZA (Jelenia Góra)
	- Alicja WRZOSEK (Gdynia)
	- Bernadetta ZAWILIŃSKA (Kraków).

Obrady KNAK-u pomimo założonego zakończenia na godzinę 15.00 trwały do około godziny siedemnastej. Widocznie takie były potrzeby.

Nowemu składowi Komisji Krajoznawczej ZG PTTK XVII kadencji w imieniu kujawsko-pomorskich krajoznawców oraz Regionalnego Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa Województwa Kujawsko-Pomorskiego składamy życzenia jak najlepszego wypełniania założonych planów, pełnej realizacji uchwał i wniosków dla naszego wspólnego dobra.

P O W O D Z E N I A

(KCz)

* * * * *

Sejmik Przedkongresowy - zapowiadane wydawnictwo

W poprzednim numerze „Krajoznawcy Kujawsko-Pomorskiego” podałem, że w dniu 27 listopada 2009 roku na terenie zespołu pałacowo-parkowego w Ostromecku koło Bydgoszczy odbył się Sejmik Przedkongresowy Województwa Kujawsko-Pomorskiego pt.: „Krajoznawstwo jako element budowania tożsamości regionalnej województwa kujawsko-pomorskiego”. Impreza organizowana została przez Sejmik Prezesów Oddziałów PTTK naszego województwa odbyła się pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego pana Piotra Całbeckiego i prezydenta Bydgoszczy pana Konstantego Dombrowicza.

Namacalnym efektem przeprowadzonego Sejmiku jest wydawnictwo Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego. Zawiera ono treści wszystkich referatów wygłoszonych w ładnej sali ostromeckiego pałacu przez Henryka Miłoszewskiego, Piotra Bireckiego, Edwarda Kozanowskiego, Krzysztofa Czerepowickiego, Elżbietę Papis - w zastępstwie Andrzeja Hermana, Piotra Deję, Macieja Wdowickiego, Henryka Pasika i Rafała Gotowskiego. Ponadto w książce znalazła się część poświęcona wszystkim regionalnym odznakom krajoznawczym „funkcjonującym” w naszym województwie.

Miejmy nadzieję, że wydawnictwo, które w zamyśle ma dotrzeć do wszystkich zainteresowanych tą problematyką przyczyni się do realizacji tematu przewodniego Sejmiku Przedkongresowego tj. utożsamiania się z małą Ojczyzną.

(KCz)

I Posiedzenie Komisji Krajoznawczej Zarządu Głównego PTTK

W sobotę 6 lutego w Warszawie odbyło się pierwsze posiedzenie nowo wybranej Komisji Krajoznawczej ZG PTTK. Komisja spotkała się w pełnym składzie wzbogaconym również o jej stałych współpracowników oraz inne zaproszone osoby. Wśród nich był poprzedni przewodniczący KK ZG PTTK Krzysztof R. Mazurski oraz komandor 40 Jubileuszowego Centralnego Złotu Krajoznawców „CZAK Elbląg 2010” - prezes Zarządu Oddziału PTTK w Elblągu - Marian Tomaszewski.

Podczas posiedzenia przewodniczący Komisji Krajoznawczej przedstawił „podział” zadań członków i stałych współpracowników. Powołano osiem zespołów:

- Krajowe Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa,
- ds. odznak krajoznawczych,
- ds. Przeglądu Książki Krajoznawczej i Turystycznej,
- ds. koordynacji prac Regionalnych Pracowni Krajoznawczych,
- ds. kolekcjonerstwa,
- ds. współpracy Komisji Krajoznawczej ZG z oddziałowymi Komisjami Krajoznawczymi oraz popularyzacji prac Komisji Krajoznawczej ZG,
- ds. kontaktów z Radą ds. Turystyki Osób Niepełnosprawnych,
- ds. Inwentaryzacji Krajoznawczej Polski.

Ponadto doraźnie powoływany będzie zespół ds. CZAK-ów.

Krzysztof Czerepowicki został wybrany przez Komisję Krajoznawczą na jej stałego współpracownika, działać on będzie w Krajowym Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa oraz w zespole ds. popularyzacji prac Komisji Krajoznawczej ZG z zadaniem rozważenia możliwości utworzenia internetowego periodyku krajoznawczego (newslettera).

W trakcie obrad Komisja Krajoznawcza przyjęła również plan pracy na rok 2010 oraz na całą kadencję. Stanisławowi Maciejowi Gębskiemu z Sopotu nadano stopień Zasłużonego Instruktora Krajoznawstwa. Ustalono ponadto terminy kolejnych spotkań Komisji Krajoznawczej.

Jako, że Robert Respondowski zrezygnował z prac w Centralnym Referacie Weryfikacyjnym, na jego miejsce powołano Zbigniewa Lewandowskiego z Warszawy ustanawiając go przewodniczącym.

Marian Tomaszewski przedstawił zebranym wstępny program 40 Jubileuszowego Centralnego Zlotu Krajoznawców CZAK 2010 - 150 lat kanału Elbląskiego.

(KCz)

Magiczna moc pieczętek

„Potwierdzeniem pobytu, przebytej trasy bądź zwiedzanego obiektu, jest pieczętka miejscowości, obiektu, instytucji” - takim akapitem opatrzone jest każdy regulamin zdobywania odznak. Nic więc dziwnego, że owe pieczętki stały się swego rodzaju fetyszem, czymś na miarę zdobyczy. Można się zżymać, gdy oblegający pulpit z pieczętką tłumek rozprasza uwagę pozostałych uczestników imprezy podczas narracji przewodnika, można dywagować, czy aby pogoń za pieczętkami nie przysłania idei zdobywania odznak, tego pędu jednak nic nie powstrzyma. Czy ktoś tego chce czy nie, zbieranie pieczętek stało się trwałym, nieodłącznym elementem każdej niemal imprezy turystycznej. Mania zbieractwa, w dobrym tego słowa znaczeniu, jest takim samym hobby jak każde inne. Większość traktuje to jako wymóg regulaminowy przy zdobywaniu kolejnych stopni odznak, ale też niemała część hobbystów zbiera je do specjalnych albumów, tak jak filateliści znaczki czy numizmatycy monety. Wówczas, żyją one własnym odrębnym życiem. Przy czym dla potwierdzenia pobytu do odznak wystarczy pieczętka tekstowa, ale dla kolekcjonerów liczy się tylko pieczętka z grafiką, tym cenniejsza im ciekawsza artystycznie.

Niezbýt odległe to czasy, gdy pieczętkę na mniejszych, regionalnych imprezach wykonywano *ad hoc*, przez wycięcia w zwykłej gumce technicznej (patrz: Rajd Kartofelek). Najstarszą metodą pozyskiwania pieczętek i stosowaną do dziś jest jej odcisk w tuszu. Wyróżnikiem tej metody jest jednobarwność traktowana jako wada.

Oprócz tradycyjnego sposobu powiadamiania o imprezach i przesyłania nań zgłoszeń, czyli drogą pocztową, coraz szerzej jako swoisty signum temporis, wykorzystywany jest Internet. Wiadomość dociera szybciej, taniej i bezpieczniej. Zalety te odnoszą się również do sposobu uiszczania opłat za udział w imprezach. I rzecz znamienita, z Internetu można też pozyskiwać pieczętki, i to jakie pieczętki. Zaprojektowane i wykonane komputerowym programem graficznym (tak jak logo CZAK-u w Krakowie i Zlotu Piechurów w Jaworze), są jakby wyższym stopniem wtajemniczenia. Ich zaletą jest wielobarwność i precyzja w dopracowaniu najdrobniejszych szczegółów, wadą zaś, z punktu widzenia kolekcjonerów, ograniczona dostępność. Internet w turystyce pokazuje jak szybko dokonuje się postęp i w dziedzinie nas dotyczącej. Korzystajmy więc z jego dobrodziejstw.

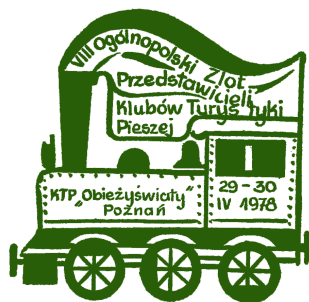

Do organizatorów imprez kieruję prośbę, aby publikując w Internecie regulaminy i karty zgłoszeń, ich loga, z myślą o kolekcjonerach, zapisywane były w formacie JPG - „do pobrania”, a nie „tylko do odczytu”.

Wcale pokazną liczbę tej najnowocześniejszej formy kolekcjonowania pieczętek znaleźć można na stronach internetowych. Są tam zbiory hobbystów z pieczętkami tradycyjnymi, zeskanowane i przeniesione do komputera. Zbiory, choć ciekawe, z przyczyn technicznych nie zawsze wiernie odwzorowywane. Np. na skanie pieczętki z zeszytu w kratkę widoczna jest też niestety jako zbędne tło, kratka. Wniosek stąd jeden, najcenniejszymi, najciekawszymi są i pozostaną pieczętki wirtualne, komputerowe.

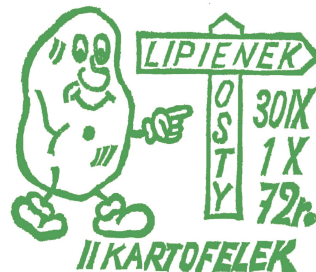
Kolekcjonerzy znaczków z imprez, plaketek, odznak i innych trofeów turystycznych, często prezentują swoje zbiory podczas rajdów i zlotów. Niestety rzadziej pojawiają się tam zbiory EX LIBRISÓW o tematyce turystycznej. A przecież pieczętki z EX LIBRISem mieszczą

się w tej samej konwencji co pieczętki imprezowe, muzealne, kościelne itp., są one jakby egzemplifikacją osoby kolekcjonera. Ich motywem przewodnim jest szeroko rozumiana turystyka.

znalazły swoje miejsce w programach przyszłych, corocznych, ogólnopolskich spotkań krajoznawców. Tam też proponuję organizowanie konkursów na najpiękniejszą pieczętkę spośród zgłoszonych przez uczestników. Można w tym wyodrębnić grupy tematyczne, np. przyrodnicze, industrialne, etnograficzne, muzealne, kulturowe, sakralne, itp.

Od kilku lat, w programach wielu imprez turystycznych obecne są pokazy multimedialne. Znakomitym przykładem tego jest Oddział PTTK w Jaworze, podczas organizacji 52 Ogólnopolskiego Złotu Przodowników Turystyki Pieszej. Jednakże najdoskonalszym miejscem do prezentacji zeskanowanych pieczętek tradycyjnych, oraz tych wykonanych komputerowo i via laptop przeniesionych na duży ekran, jest CZAK. Postuluję, aby te miniaturowe dzieła sztuki, jakimi są pieczętki z elementami grafiki,

(Bogumił R. Korzeniewski - Ciechocinek)

* * * * *

Odznaki krajoznawcze w naszym województwie w 2009 roku

Realizując ustalenia II Sprawozdawczo - Wyborczego Sejmiku Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko - Pomorskiego przekazuję do wiadomości dane dotyczące liczby zweryfikowanych i przyznanych odznak krajoznawczych „funkcjonujących” w naszym województwie. Łącznie referaty weryfikacyjne (oprócz danych z Pałuckiego Oddziału PTTK w Żninie) w 2009 roku przyznały **819** odznak w tym:

1. Odznaka Krajoznawcza Województwa Kujawsko-Pomorskiego:

brązowa - **48**

srebrna - **14**

złota - **6**

złota z diamentem - 0

w tym:- referat weryfikacyjny w Grudziądzu:

brązowa - 12

srebrna - 2

złota - 3

złota z diamentem - 0

- referat weryfikacyjny w Bydgoszczy:

brązowa - 3

srebrna - 1

- referat weryfikacyjny w Toruniu:

brązowa - 25

srebrna - 10

złota - 3

złota z diamentem - 0

- referat weryfikacyjny we Włocławku:

brązowa - 8

srebrna - 1

2. Odznaka PTTK „Miłośnik Pojezierza Brodnickiego” - **2**

3. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „Przyjaciół Bydgoszczy” - **211**

4. Regionalna Odznaka Turystyczno-Krajoznawcza PTTK „Wędrownik Kujaw i Pomorza”:

- brązowa - **57**

- srebrna - **1**

- złota - 0

- złota z wawrzynem - 0

5. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Brdy” - **2**

6. Regionalna Odznaka Krajoznawcza PTTK „Szlakiem parków krajobrazowych Województwa Kujawsko-Pomorskiego” - **3**

7. Odznaka Krajoznawcza „Bydgoszcz i okolice”:

- brązowa - **12**

- srebrna - **9**

- złota - **10**

8. Odznaka PTTK „Turysta Chełmna”:

- popularna - **30**
- brązowa - **10**
- srebrna - **9**
- złota - **8**
- za wytrwałość - **4**

9. Odznaka PTTK „Turysta Chełmży” - 0

10. Odznaka Krajoznawcza „Znam Grudziądz i okolice” - **5**

11. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Grudziądz” - **2**

12. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem kościołów gotyckich Ziemi Chełmińskiej”:

- brązowa - **8**
- srebrna - **16**
- złota - **3**
- złota z diamentem - 0

13. Regionalna Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem zamków, dworów i pałaców Ziemi Chełmińskiej”:

- brązowa - **9**
- srebrna - **2**
- złota - **3**
- złota z diamentem - 0

14. Odznaka Krajoznawcza PTTK „Przyjaciół Borów Tucholskich”:

- brązowa - **2**
- srebrna - 0
- złota - 0

15. Odznaka Krajoznawcza „Szlakiem 18. Pułku Ułanów Pomorskich” - **4**

16. Odznaka Krajoznawcza „Miłośnik Twierdzy Toruń” - **24**

17. Odznaka Krajoznawczo-Turystyczna „Znam Włocławek i okolice”:

- brązowa - **220**
- srebrna - **5**
- złota - **2**

18. Odznaka Krajoznawcza „Mały Krajoznawca okolic Włocławka” - **57**

19. Pałucka Odznaka Krajoznawcza:

- brązowa - **brak danych**
- srebrna - **brak danych**
- złota - **brak danych**

20. Odznaka „Szlakiem Pałuckich Kościołów Drewnianych” - **brak danych**

Ponadto przyznano **11** brązowych i **9** srebrnych Regionalnych Odznak Krajoznawczych, a także **1** srebrną Odznakę Krajoznawczą Polski.

(KCz)

WYDAWCA: Regionalne Kolegium Instruktorów Krajoznawstwa PTTK Województwa Kujawsko-Pomorskiego
z siedzibą przy Oddziale PTTK im. kś. ppłk. dr. Władysława Łęgi w Grudziądzu ul. Za Basenem 2

NAKŁAD: 20 egzemplarzy + wersja elektroniczna

ADRES DO KORESPONDENCJI: Krzysztof Czerepowicki 86-300 Grudziądz ul. Władysława Łęgi 5/41
e-mail: krzysztofczerepowicki@o2.pl